

Splošne vesti

VIII. št. 2922 I.

RAZGLAS

Na srednji tehnični šoli v Ljubljani se priredi tretji delni risarski tečaj za učitelje na strokovnih nadaljevalnih šolah.

Ta risarski tečaj se bo vršil od 8. julija do 17. avgusta 1940.

Število za ta tečaj je omejeno na 40.

Iz vrst profesorjev in učiteljev se sprejemajo v tečaj izključno samo kandidati, ki so posejali in dovršili I. in II. delni risarski tečaj v letih 1937./1938. in 1938./1939.

V zvezi s tem tečajem se bo vršil v primeru zadostnega števila prijavljenih tudi poseben 14-dnevni tečaj za one obrtniške mojstre brivske (frizerske), stavbne, lesne ter kovinarske stroke, ki že poučujejo na strokovnih nadaljevalnih šolah.

Nekolkovane prijave za tečaj se morajo predložiti najkasneje do 10. junija 1940, in nasloviti na VIII. oddelek kraljevske banske uprave v Ljubljani.

V prijavih je navesti točen naslov.

Kraljevska banska uprava dravske banovine
V Ljubljani dne 16. aprila 1940.

Ban:

L. S. Dr. Natlačen s. r.

KRSTNA PREDSTAVA

MLADINSKE IGRE »KRISTALNA ČAŠA«.

Bled, 22. aprila 1940.

Priznan pisatelj ljudskih in mladinskih tov. Al. Bulovec, šol. uprav. iz Begunj na Gorenjskem je napisal že celo vrsto iger. Skoro preko vseh mladinskih odrov je šla njegova »Pehta«.

Sedaj se nam je avtor predstavil s novo mladinsko spevo-igro, kateri je skomponiral pristrčno muziko učitelj iz Radovljice, tovariš V. Puntar.

Igro je pripravil na oder agilni režiser tov. Rudolf Miculinič, učitelj na Bledu.

Ogromno truda in napora je bilo treba predno je našel tudi delo, v katerem nastopa okrog 60 otrok.

Ljubka spevo-igra je žela na sokolskem odru velik uspeh. Krstne predstave dne 14. aprila se je udeležilo več odličnikov, med njimi okr. načelnik g. dr. Vrečar.

Dne 15. aprila pa je okrajno učiteljsko društvo, ki mu predseduje avtor igre — združilo svoje mesečno zborovanje z ogledom omenjene mladinske igre.

Igre se je udeležilo izredno veliko število učiteljske s svojimi sorodniki in znanci.

Igra »Kristalna čaša« je himna našim planinam in planinski flori.

Bolna deklica ozdravi, ko ji planinske cvetke; avriklji, dafne in encijani iz doline Drage pri Begunjah, natočijo v kristalno čašo zdravilnih cvetličnih sokov.

V pravilni igri nastopajo cvetke, vile, metuljčki, sove in planinski kralj, kar približa igro otrokom in odraslim.

Domača orkester je bil pomnožen z nekaterimi ljubljanskimi godbeniki. Zelo primerno kulisarijo je oskrbel šef ljublj. gledališke slikarne g. Skružny.

Godba je zgoščena in mnoge sočne melodije bodo postale priljubljene mladinske pesmi, ker zvenijo polno, zgoščeno in so zelo pevne. Le deloma je komponist premalo upošteval glasovni obseg mladih grl in je zašel previsoko.

Igro so 20. aprila ponovili še za okoliško šolsko mladino in 21. aprila za odrasle. Vse štiri predstave so bile dobro obiskane in vsakokrat so prejeli, avtor, komponist in režiser, ki je dirigiral orkestru, lepe šopke in druga darila v znak priznanja.

Primerito bi bilo, da bi kdo igro založil obenem pa tudi klavirsko partituro, s čemer bi postala popularna in izvedljiva na vseh mladinskih odrih, ki zmorejo klavir.

Vsem trem, avtorju, komponistu in režiserju čestitamo k prav odličnemu uspehu!

IZPLAČEVANJE PREJEMKOV V MOBILNEM IN VOJNEM STANJU

Ob morebitni mobilizaciji ali če nastane vojna, državni upokojenci in invalidi ne bodo več dobivali svojih prejemkov po pošti. Po uredbi o izplačevanju prejemkov državnih plačevancev v mobilnem in vojnem stanju z dne 18. novembra 1939., M. s. št. 1503, in po pravilniku o načinu izplačevanja prejemkov državnih plačevancev v mobilnem in vojnem stanju z dne 4. decembra 1939., št. 37.600/I, bodo v takem primeru prejemke izplačevali vse državne blagajne brez razlike proti pobotnicam in sicer na podlagi plačilnih knjižic za mobilno in vojno stanje. Predmetne plačilne knjižice je finančna direkcija za svoje plačevance že izstavila. Državnim upokojencem, invalidom in ostalim vojnim žrtvam jih bodo vročile pristojne občine. Vsaka stranka bo morala prevzem svoje plačilne knjižice potrditi s svojim podpisom na posebnem spisku in plačati zanj 3 din. Le v izjemnih primerih sme občina izročiti knjižico pooblaščenca, če ji le-ta izroči upnikovo nekolikovano pismeno pooblastilo.

Plačilne knjižice so izstavljene po stanju prejemkov in odbitkov izza novembra 1939. Poznejše spremembe se bodo upoštevale šele v primeru, če nastane mobilno ali vojno stanje. Državni plačevanci se bodo morali tedaj zgledati pri najbližji, kateri koli državni blagajni, ki bo spremembe v prejemkih in odbitkih vpisala v njih plačilne knjižice za mobilno in vojno stanje na podlagi kupona zadnje čekovne nakaznice, po kateri bo upokojenec, invalid ali vojna žrtev poslednjikrat dobila prejemke po pošti. Kuponi čekovnih nakaznic so torej odslej zelo važna listina.

Vsakokratni poslednji kupon naj vsaka stranka zelo skrbno shrani, ker bo morala s njim, če nastopi mobilno ali vojno stanje, dokazati, da ima še vedno pravico do prejemkov.

S prejemnikovo plačilno knjižico in z njegovim zadnjim kuponom se bo moral pri najbližji državni blagajni izkazati tudi pooblaščenec. Prejemnik sme namreč pooblastiti svojo zakonito ženo, zakonske ali pozakonske otroke ali svoje starše, da smejo mesto njega prevzemati njegove prejemke. Svoje pooblastilo vpiše na drugi strani plačilne knjižice. Pooblastilo mora overoviti pristojna občina.

Če se kdo pred mobilizacijo preseli s področja ene na področje druge izplačilne blagajne (finančne direkcije itd.), mora predložiti svojo izplačilno knjižico za mobilno in vojno stanje novi izplačilni blagajni, da le-ta vpiše vanjo nastalo spremembo in da ga sprejme v evidenco v svoji knjigi za mobilno in vojno stanje.

Za vse umrle državne upokojence, invalide in ostale vojne žrtve morajo njih svoji plačilne knjižice vrniti pristojni izplačilni blagajni, ki je vpisana na prvi, ob spremembah pa na tretji notranji strani plačilne knjižice.

Finančni direktor:

— Slovenska šolska matica bo imela letos redni občni zbor v Celju dne 5. maja ob 11. uri v risalnici I. deske ljudske šole. Dnevni red obsega predavanje predsednika g. univ. prof. dr. Karla Ozvalda: O vzgajanju »boljšega« človeka, poročila tajnika in blagajnika, volitve, eventualne predloge, spominski govor g. prof. G. Šiliha ob 20 letnici smrti bivšega predsednika H. Schreinerja, in slučajnosti. Samostojne predloge naj pošljejo člani najka-

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveči in JUU

— I Zanimiv odgovor na našo pripombo k ugotovitvam »Slovenskega doma« prinaša isti list 20. aprila, ki ga v celoti priobčujemo: »V tedenskem glasilu slovenskega naprednega učiteljstva (ki je seveda zgolj strokovno glasilo učiteljske organizacije!) smo brali v zadnji številki tudi odstavek, v katerem so ponatiscane nekatere pripombe našega lista k pobujanju alkoholizma med slovensko mladino. Naš dopisnik je v članku poudaril potrebo, da bi bilo treba zlasti pri učiteljstvu, ki ima največji vpliv na doraščajočo mladino, iztrebiti alkoholizem. Učiteljski list naredi pri vsem tem popolnoma nedolžen obraz in pristavi pripombo, da se bo nazadnje oglašil še nekdo, ki bo trdil, da so učitelji povzročili celo svetovno vojno. Učiteljskemu tedniku je treba reči le eno, da se namreč zmanj trudi, da bi večini slovenskega učiteljstva naprtli popolno nedolžnost, ker ima vsa slovenska javnost o njihovem delovanju jasne in čiste predstave. Vedeti mora, da ljudstvo ne brez utemeljenih razlogov na splošno v učiteljstvu ne vidi svojih prosvetiteljev, temveč ljudi, ki so mu po svoji miselnosti popolnoma tuji. Menda list ne bo zahteval od ljudstva, da se bo ravnalo po kapricah učiteljev, temveč bo le naloga učiteljev, da gredo z ljudstvom. Minili so namreč časi, ko si je učiteljstvo prilagajalo privilegij, da je s prezirom do ljudstva prodajalo nazore ne »učenosti«, ki kvarno vpliva na zdravo ljudsko dušo. Sicer pa je vse govorjenje o učiteljstvu nepotrebno, ker bo čas sam prinesel osvežujoč veter, ki bo odpihal smeti z žita.« Pisec te notice, napisane v tako »dostojnem« tonu, priporočamo, da pazljivo prečita uvodnik v nedeljskem »Slovencu«, ker bi se mu sicer utegnili zgoditi, da bi oni osvežujoči veter njega prvega odpihal.

— I Nepremišljeni očitki. V »Domoljubu« duh, svet. g. Janez Kalan že tedne sem napada naše učiteljstvo, kateremu očita vse mogoče stvari. Zavoljo tega so se očitno razburili celo nekateri njegovih lastnih somišljenikov, kajti v zadnji številki jim kliče, da so že pozabili, »kako so liberalci brez vsakega vzroka, iz gole mržnje do vsega katoliškega, premetavali katoliško misleče in živeče učitelje iz enega kota v drugega, jim nakopavali bolezni in enemu, če ne še večim, celo smrt...« Gospodu Janezu Kalanu, ki velja za resnicoljubnega moža, svetujemo, naj povpraša svoje »katoliško živeče učitelje« po statistiki preganjanj za časa »liberalnega« režima in za časa Stojadinovičevega oprede Dobrivoja Stošoviča. Če so enako resnicoljubni kakor on, nam bodo morali potrditi, da je bilo od leta 1931. do 1935. prestavljenih vsega toliko »katoliških« in »liberalnih« učiteljev skupaj, kolikor jih je premestil sam Stošovič v nekaj mescih. (»Jutro«, 20. aprila.)

— I Beg z vaši je naslov članka v »Domoljubu« od 17. aprila, ki se končuje sledeče: Nikar se, gospodične in gospodje, preveč ne čudite, če vas nekaterih dovolj prijazno ne sprejmemo medse. Saj vas komaj poznamo, ko ste tako malo pri nas; škoda, da imate tako malo časa, da bi ostali tudi v prostem času v naši vasi. Z upraviteljem šole se pač dobro poznamo. Saj pridemo skupaj pri naših igrah, v naši dvorani, saj govorimo z njim, kadar se v nedeljo popoldne sprehaja po šolskem vrtu, saj ga poslušamo, kako poje z našimi fanti, saj nam predava na kmetskem tečaju, saj nam vodi sadjarstvo in kmetijstvo, saj nam prireja roditeljske sestanke; vsaj tam smo pričakovali, pa vas tudi ni bilo; radi bi vas vprašali, kako kaj naš Janez in Marjanca v šoli. In takole v nedeljo zvečer, ko

Velika izbira blaga za damske in moške obleke v najnovejših modnih barvah
Dobro blago — nizke cene!

R. MIKLAUC „Pri škofu“
LJUBLJANA, Lingarjeva ulica - Pred škofijo

sneje do 29. t. m. Odbor vabi vse člane, da se občnega zbora udeležijo. — Odbor.

— Proslava materinskega dne se bliža, a šole še nimajo sestavljenih zaradi pomanjkanja materiala, programov. Prav lahko delo bodo imele šole s to sestavo, ako naročijo glasbeni priročnik »Materinski dan«, v katerem je velika izbira enoglasnih in večglasnih pesmic za mladinski zbor ter dva kratka igrokaza s petjem. Cena 20 din. Naročila sprejema in izvršuje Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič«, Ljubljana, Franciškanska ulica 6/I.

Osebnne zadeve

— i V strokovni kmetijski tečaj za učitelje so bili sprejeti: Barbarič Karel, Domanševci; Božič Anton, Sv. Duh na Ostrem vrhu; Bezjak Jožef, Odranci; Babič Josip, Melinci; Bojlec Ivan, Martjanci; Horvat Jožef, Srednja Bistrica; Jug Feliks, Preloka; Kolar Vilbald, Križevci; Kocbek Jože, Vučja vas; Kert Jožef, Sv. Rupert v Slov. goricah; Keve Josip, Marija Snežna; Kociper Peter, Svetinje; Koštrin Stane, Sv. Jurij; Kincl Avgust, Rečica; Lapajne Anton, Sv. Peter; Sah Milan, Negova; Kmetec Jožef, Sv. Marijeta na Drav. polju; Marolt Franc, Dragatuš; Mašat Ludvik, Luče pri Ljubnem; Pucko Janez, Hotiza; Prah Karel, Vurberg; Rojic Jože, Sv. Marko; Segula Pavle, Sv. Marijeta; Švarc Ivo, Razbor; Vičar Franc, Polenšak; Zupanek Jože, Orla vas; Zupan Ivan, Blatna Brezovica; Zorn Otmar, Sela pri Jugorju.

Naša gospodarska organizacija

— g Zadrudnikom Učit. samopomoči. V aprilu 1940. sta umrli dve zadrudnici: Kante Rozina, Ljubljana (526.) in Conč - Drnovšek Franja, Maribor (527.). Prispevek za ta dva smrtna primera znaša:

za 1 zadrudnika s poštino din 11,—

za 2 zadrudnika s poštino „ 21,— itd.

Kdor ima kak zaostanek iz prejšnjih mesecev, naj tega prišteje gornjemu znesku. Zadrudna uprava izplača takoj po prejemu potrebnih listin, to je mrtvaškega lista in zadrudne knjižice, ves znesek za posmrtnino. Dolžnost vsakega člana US je, da nam vsaj naknadno nakáže svoj članski prispevek.

— g Zadrudnikom Učit. samopomoči. V aprilu 1940. je prejela zadrudna uprava tako visoko število prošenj za brezobrestna posojila, da jih upravni odbor ne bo mogel vseh rešiti na prihodnji seji. Prosilci, ki v prvih dneh maja t. l. ne bodo dobili nakazil in obvestil, naj vedo, da bo rešil njihove prošnje upravni odbor na seji v juniju t. l. Za brezobrestna posojila ima US omejen znesek.

Mladinska matica

— mm Zadnja številka letošnjega letnika »Našega roda« izide še pred 1. majem. Prosimo naše poverjenike, da se požurijo z naročili.

— mm Do zdaj so razprodane sledeče knjige Mladinske matice: Kresnice I., II., III. in V. letnik; London-Seliškar; Zgodbe z Južnega morja; Andrej Skulj; Sadijčki; Tone Seliškar; Rudi; Radivoj Rehar; Vijolica Vera; Fran Erjavce; Pod grajskim jarmom; Grimm-Slapšak; Mizica, pogri se!; Edo Deržaj; Zivljenje hudobne kavke Katke; France Bevk; Lukec išče očeta; Krista Hafnerjeva; Botra z grica; Deržaj-Cernejeva: Za vsele in žalostne čase; Ribičič-Bambič; Kralj Honolulu, Deržaj-Cernejeva; Kapljice; Josip Ribičič; Palčki; Cicanova knjižnica I., II. in III. zvezek; »Naš rod«, letniki I., II., III., IV., VI. in VIII. Od nekaterih drugih knjig je le še malo izvodov na razpolago in poidejo v kratkem. Kdor hoče izpopolniti svojo šolsko mladinsko knjižnico, naj stori to zato čim prej.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

— pev Zadnji pevski tečaj, ki bi se moral po prvotnih načrtih vršiti v Trbovljah, pa se je potem radi nenadne odsotnosti tov. Šuligoja vršil v dvorani »Grafike« v Ljubljani, je bil dobro obiskan (64 pevke in pevcev). Na novo so pristopili k zboru tov.: Faganeli Anton, Jerabek Ilda, Ličar Darinka, Kompare Lavra in Plevel Viktor. Zbor je študiral koncertni program za nastopa v Mariboru in Ljubljani. V Ljubljani bo zbor nastopil s povsem novim koncertnim programom v začetku prihodnje koncertne sezone, dočim ovirajo izvedbo nastopa v Mariboru trenutne prilike.

nadaljnjih sklepov upravnega odbora zbora bo članstvo pravočasno obveščeno.

Tajništvo.

— t Peresa, svinčnike, kuverte, črnila, pisarniške in šolske potrebščine si najceneje dobavite v Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Stanovska organizacija JUU

Dabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUTOMER bo zborovalo v soboto, 4. maja 1940., v ljudski šoli pri Sv. Jurju ob Ščavnici s pričetkom ob 9. uri po nastopnem dnevnem redu: 1. Zadnji zapisnik. 2. Došli dopisi. 3. Predavanje: Govorne hibe pri ljudskiškem otroku in njih zdravljenje. Predava tov. Metod Kumelj iz Ljubljane. 4. Poročila raznih funkcionarjev. 5. Volitev delegatov za banovinsko in glavno skupščino. 6. Predlogi in nasveti. Avtobusi bodo vozili v obeh smereh. Članstvo se naj udeležijo zborovanja v polnem številu. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR LEVI BREG zboruje v soboto, dne 4. maja t. l., ob 10. uri dopoldne na Pesnici pri Mariboru v dvorani gostilne g. Kerenčiča. Dnevni red je običajen, zlasti pa pripravite in vsaj tri dni poprej pošljite tov. predsedniku sledeče: 1. Prijave udeležbe in naročila za obed — najbolje skupno za vsako šolo! 2. Predloge, vprašanja i. sl. k točki »Razgovor o aktualnostih!«. 3. Predloge za banovinsko skupščino! — Ob 9. uri je seja upravnega in nadzornega odbora, seja redakcijskega odbora za sestavo reasumacije o anketi glede kmetijskega pouka v ljudski šoli, katerega člani so tov. Šalda Leopold, Kramer Franc, Borko Franc, Selak Kristina, Fürst Marica,

Horvat Angela, Zajc Marija, Kristl Jožica in Božič Anton (dobrodošli so tudi še drugi tovariši (-ce), ki naj si k posameznim točkam ankete predčasno pripravijo pismene beležke, da bo delo šlo naglo izpod rok! Sestanek ima tudi odsek učitelje, Učiteljskega pokreta in po možnosti obmejni šolski odsek! Tovariši, tovarišice! Zborujemo v naši obmejni Pesnici! Zborovanje posvetimo posebej našim obmejnim vprašanjem ter toli potrebni poglabitvi našega tovarištva v najpriljubnejšem mesecu maju! Privlačnost naj bi se odražala v polnoštevilni udeležbi, ki jo prijavite do 1. maja t. l. — Odbor.

Poročila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ZA SREZ LJUTOMER je zborovalo v soboto, dne 13. aprila 1940., v ljudski šoli pri Kapeli. Od 123 članov je bilo navzočih 53.

V nagovoru je tovariš predsednik naglasil, da se vsak učitelj lahko udeležuje prosto po svojem svetovnem nazoru, vendar se pa naj strne v skupni učiteljski organizaciji, ker je to najboljši odgovor na v zadnjem času proti učiteljstvu iznešene napade. Nato je ozdravil sreskega šol. nadzornika gosp. Franca Karbaša in dolgoletnega predsednika in bori-telja za učiteljske interese tov. Mavriča Karla.

V situacijskem poročilu je bila podana borba za izboljšanje gmotnega položaja. Člani

so soglasno odobrili tozadevna prizadevanja vodstva sekcije.

Po soglasni odobritvi zadnjega zapisa in prečitanih doslihih dopisov se je vršilo predavanje o »Sposnavanju mrtve prirode v ljudski šoli«. Predavatelj tov. Ljudevit Ivanjšič je v uvodu naglasil, da je treba ta del prirode pisnega pouka obravnavati tako, da bo v veselje učencem, v zanimanje sedanjih generacij in v korist bodočih generacij. Na nižji stopnji je zbirati pojme, na srednji stopnji je obravnavati potrebe vsakdanjega življenja, na višji stopnji se pa naj pokaže naša kraljevina s prirodnimi bogastvi, in vsak učenec naj spozna, da je pravilna oporoka Vit. kralja Aleksandra I. »Čuvajmo Jugoslavijo«.

Nato so podali posamezni društveni funkcionarji svoja poročila. Zelo aktualno poročilo je podal iz »Narodne prosvete« sreski šolski nadzornik g. Franc Karbaš. Po njegovem poročilu se je razvila živahna debata o raznih nedostatkih na ljudski šoli, ki pa za devajo bolj domači srez. Tov. Potočnikova, predsednica odseka za učiteljice, se je zvezela za politično enakopravnost in borbenost učiteljic. Sprejet je bil tudi njen predlog, da se priredi v Gornji Radgoni nastop šolskih zborov, za kar je bil tudi izvoljen pripravljani odbor. Tov. Kolarjeva je razdelila upravljalni anketne pole za ugotovitev socialnega položaja šolskih otrok v srezu.

Zborovalci so odobrili predlog, da se vrši prihodnje zborovanje dne 4. maja 1940, pri Sv. Jurju ob Ščavnici ter da se pri enem prihodnjih zborovanj naprosi sreski kmet, referent, ki bi predaval o temi: »Potreba sodelovanja učiteljstva pri pospeševanju kmetijstva«.

Po zborovanju, ki je trajalo tri ure, se je razvila tovariška zabava.

Ljudevit Ivanjšič, Janko Jordan, predsednik, zapisnikar

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJ GRADCE je zborovalo dne 13. aprila v Slovenjem Gradcu. Uvodoma je predsednik poudarjal, da se velika večina tovarišev zaveda v polnem obsegu svojih stanovskih dolžnosti in prihaja redno na zborovanja, saj jih je od organiziranih 39 tokrat navzočih 35, nevlanih pa je v okraju le 10.

Sledilo je situacijsko poročilo in obravnavanje dopisov. Razvila se je pri tej priliki stvarna in temeljita diskusija o problemih sedanjega izvenšolskega udejstvovanja učiteljstva v raznih kulturnih, socialnih in narodno-obrambnih društvih, ko se mu skuša sistematično izpodkopavati ves ugled v javnem življenju, ga ob smešno nizkih prejemkih gnotno uničiti, pa se hkrati od njega zahteva, da naj v svojem idealizmu ustvarja prave socialne, kulturne in nacionalne čudeže. V tem leži ves antagonizem sedanjosti, ki sili učiteljstvo k naslednji resoluciji:

»Učiteljstvo se zaveda težkih nacionalnih, socialnih in kulturnih nalog, ki stopajo z vedno večjo jasnostjo v ospredje; tem nalogom bo doraščalo le ob močnem moralni zaslonbi vseh odločilnih čimteljev ter ob takih prejemkih, ki mu zagotavljajo adekvaten življenjski standard. Zato nujno zahtevamo, da prenehajo vsi zlonamerni izpadi v javnem tisku napram učiteljstvu, da se ga moralno in materialno zaščiti, če se hoče računati na pozitivno in konstruktivno delo, ki se ga pričakuje od učiteljstva.

Glede reorganizacije učiteljske organizacije soglašamo z mnenjem upravnega odbora JUU.

Za odsek učiteljic je podala poročilo tov. Križajeva. Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva: a) da se vrnejo ženi državni uradni druginjske doklade; b) da se prevedejo po preteku predpisane roka vsi pripravniki v IX. skupino; c) zavračamo vsako nezakonito protekcijo, ki kvarno vpliva na naš obupen položaj.

Predavanje o »Vplivu socialnih in gospodarskih razmer na duševni in telesni razvoj otroka šole v šmartnem« je dokončal šolski upravitelj Kavčič. Prikazal je profil otroka, ki dorašča v tipičnih podeželskih razmerah.

Za rešitev Aškerčeve domačije se prispeva 100 din iz društvene blagajne. — Ker v dopisu glede pristopa k bolniški blagajni niso navedena podrobna določila o dolžnostih in pravicah zavarovancev, se bo obravnavalo vprašanje pristopa, ko bomo razpolagali s podrobnejšimi pojasnili.

Šolski nadzornik tov. Arigler je pojasnil nekaj aktualnih vprašanj iz šolske administracije, tov. Smolnikarjeva pa je vabila tovarišice, da pristopijo z deleži k zadruzi »Dom učiteljic«. Prijavile so se tri.

Prihodnje zborovanje bo meseca junija v Slovenjem Gradcu, združeno z izletom. Izražena je bila želja po večkratnih sestankih v osamljenih krajih pri tovariših samotarjih.

Kavčič, preds. Zolnir, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA, VZHODNI DEL, je zborovalo dne 13. aprila 1940 v Ljubljani v Trgovskem domu.

Zborovanje je otvorila tov. predsednica F. Završanova. Pozdravila je navzoče zborovalce, še posebej pa novo članico Istenič Karlo s Škaruče. Po uvodnih besedah je podala kratko poročilo o ukrepih sekcije in društva

za povišanje plač drž. nameščencem in upokojencem. — Pojasnila je izpremembo, ki je nastala v temi predavanja, ker je že napovedani prevratel V. Kunst zadržan na domačem zborovanju na Rakeku. Posrečilo se ji je dobiti novega predavatelja tov. V. Mlekuža. — Za prihodnje zborovanje je treba določiti datum že vnaprej, da bo mogoče predavatelja Kunsta pravočasno obvestiti. — Nadalje povabi predsednica vse člane združnike, da se udeležijo občenega zbora UT v nedeljo, dne 21. aprila 1940. Kot zastopnika našega društva naprosi tov. M. Kosina, ki je povabilo sprejel.

Po končanem poročilu predsednice, ki je bilo v celoti sprejeto, prečita tov. tajnica novejša važna dopise. — Problem obmejnega in manjšinskega šolstva je v svojem celotnem obsegu narodno-obrambni problem, ki mu je treba posvečati vso pozornost in mu nuditi poleg materialne pomoči tudi moralno oporo. — Protituberkulozna zveza v Ljubljani je povabila članstvo sekcije JUU za dravsko banovino, naj bi se poslužilo ugodnosti prostovoljnega zavarovanja, ki mu jih nudi osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Ker so ugodnosti tega zavarovanja samo delne, člani našega društva zavarovanje soglasno odklonijo. — Kot zadnji je bil prečitani dopis o izplačilu stanarin učiteljicam, poročenim z neučitelji, ki obravnavajo, kako se bo izplačevala tekoča in zaostala stanarina.

Sledilo je pedagoško predavanje tov. V. Mlekuža, v katerem je opisal zanimivo inteligenčno preizkušnjo svojih učencev II. r. lj. š. Učiteljstvo je pazljivo sledilo predavateljevim izvajanjem, iz katerih je posnelo marsikak koristen in posnemanja vreden napotek za lastno pedagoško udejstvovanje. Predsednica se je predavatelju toplo zahvalila.

Po končanem predavanju je navzoče članstvo določilo datum prihodnjega zborovanja, ki bo meseca maja v Ljubljani. Nato je predsednica povabila zborovalce na skupni ogled Narodne galerije. Članstvo se je rade volje odzvalo in si pod strokovnim vodstvom g. Zormana, upravnika Galerije, ogledalo nad vse zanimiv razvoj slovenske upodabljajoče umetnosti od prvih početkov do sodobnih stvaritev. Predsednica se je po končanem ogledu zahvalila g. upravniku za vodstvo, nakar se je članstvo razšlo, zadovoljno nad lepo uspehim zborovanjem.

Završanova, preds. Podbevškova, tajnica.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA — MESTO je zborovalo v torek, dne 23. aprila t. l., dopoldne v telovadnici II. deške ljudske šole na Cobjovih cesti. Zborovanja se je udeležilo 128 članov.

Ob otvoritvi zborovanja je predsednik pozdravil tov. nadzornika Fr. Lestniškarja, predavatelja tov. R. Kobličico in čestital tov. Rudolfu Hrovatu k njegovemu trojnemu jubileju: 70 letnici rojstva, 50 letnici članstva in 40 letnici abstinencnega delovanja.

Sledilo je predavanje pedagoško didaktičnega vodje tov. Rudolfa Kobličice: »V čem naj bi bilo bistvo šolske reforme?« S tem predavanjem, ki je bilo sprejeto s prav iskrenim in hvaležnim odobravanjem, je zaključil predavatelj ciklus štirih predavanj na naših letošnjih zborovanjih. Med debato je bil sprejet predlog, naj naprosi odbor predavatelja za predavanja tudi v prihodnjem šolskem letu.

Situacijsko poročilo je obsegalo štiri posebna poročila: delovanje akcijskega odbora za izboljšanje gnotnega položaja državnim uslužbencem in ustanovitev »Zveze organizacij državnih in samoupravnih uslužbencev, delavcev in upokojencev« (Kristina Lukič), reorganizacija JUU (Al. Hreščak), obramba proti napadom učiteljstva (Josip Mihelič) in splošni del (Vek. Mlekuž). Med razpravo so bili sprejeti naslednji predlogi:

1. Odobravamo resolucijo za zvišanje službenih prejemkov, ki jo je izročil akcijski odbor predsedniku vlade, s katero zahteva 27 organizacij nekatere spremembe uradniškega zakona iz l. 1931. in dodatnih odredb o izboljšanju gnotnega stanja drž. uslužbenstva.

2. Vlada naj izda in uzakoni novi zakon o društvih, shodih in posvetih, s katerim naj se ukinejo: čl. 76. zakona o uradnikih, čl. 78. zakona o državno prometnem osebu in čl. 84. pravilnika o delavcih drž. prometnih ustanov, da bo možno ustanoviti nujno potrebno »Zvezo organizacij drž. in samoupravnih uslužbencev, delavcev in upokojencev«.

3. Glede reorganizacije našega udruženja se v celoti strinjamo s stališčem vodstva sekcije JUU za dravsko banovino.

4. Resolucijo, s katero protestiramo proti namernim in stalnim napadom na učiteljstvo, naj predloži vodstvo sekcije s posebnim poročilom merodajnim čimteljem v uvaževanje in ugodno rešitev.

5. Soglasno odklanjamo predlog o prostovoljnem zavarovanju učiteljstva.

6. Prihodnje zborovanje naj se vrši izven Ljubljane. Čas in kraj zborovanja določi upravni odbor.

Pred zaključkom zborovanja razdeli in pojasni tov. Čučkova nove anketne pole o proučevanju prehrane naših šolarjev. Ker je bil s tem dnevi red izčrpan, zaključil predsednik zborovanje, ki je trajalo do pol 12. ure.

Vekoslav Mlekuž, Josip Mihelič, predsednik, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LOGATEC je zborovalo dne 13. aprila 1940 na Rakeku. Navzočih je bilo 52 članov, t. j. 57 %.

Tov. preds. Štravs Karel otvori zborovanje. Pri tem se spomni vseh tovarišev, ki so zapustili naš srez, imenoma tov. Suštaršiča, ki ga je usoda po »službeni potrebi« zanesla najprej v Tinje, nato pa na Teharje pri Celju. Iskrene pozdrave in dobrodošlico je naslovil na vse na novo pristopivše člane v željo, da bi se v organizacijskem gibanju čimbolj udeleževali. Topel pozdrav je veljal tudi navzočemu g. nadzorniku M. Mikužu in vsemu ostalemu učiteljstvu. Nato pozdravi in obenem predstavi predavatelja tov. Vilka Kunsta, rav. mešč. šole na Rakeku. Žal, da ne moremo podati obširno toda silno zanimivo predavanje in njegove poizkuse v tem poročilu v celoti. Tov. predavatelj nam je po uvodu razkazal učila, ki jih je po njegovem osnutku založila U. T. v Ljubljani. Dasi so učila silno enostavna, vendar so kakor po sestavi in razumevanju za učenca dovolj nazorna, da z lahkoto napravi in kar je glavno, razume najrazličnejše poizkuse iz okvira elektrike. Z navadno žepno baterijo, z deli žice in železa smo videli brezhibno delovanje hišnega zvonca, brzojava, telefona, osnutke radioaparata itd. Tudi poizkusi, ki nam jih je predavatelj z najenostavnejšimi sredstvi izvedel, zahtevajo od učitelja ne samo temeljitega poznanja predmetne snovi, temveč tudi zmožnosti, nagnenja in sploh duševnosti učencev. Žal, da je za predavanje odmerjeni čas prehitro minil.

Za izredno zanimivo predavanje je bilo navzoče učiteljstvo predavatelju hvaležno.

Sledilo je situacijsko poročilo tov. sekcijskega preds. M. Kumlja, ki je med predavanjem ystopil v nadzorniško organizacijo in do na novo ustanovljenega Saveza hrvatskega učiteljstva, dnevičarjev in kontraktualcev, premeščanj itd. Poročilo so sledila vprašanja navzočih v stanovskih in šolskih zadevah, katerim je dajal pojasnila tov. M. Kumelj odnosno tov. Štravs in odborovi funkcionarji.

Po poročilu tajnika in blagajnika so bili sprejeti sklepi, ki smo jih poslali sekciji v vednost in ravnanje.

Roš, preds. Hrastnik, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V GORNJEM GRADU je dne 13. aprila zborovalo ob lepi udeležbi v Šmartnem ob Paki.

Uvodoma je tov. predsednik poudaril, da živimo v časih, ko je človeku treba dobrih živcev, da zmore sproti kontrolirati vse usodne dogodke, ki se v teh dneh s filmsko naglico razvijajo pred nami. Prav zaradi tega nam je potrebno, da strnemo svoje vrste in da delamo med narodom za čim tesnejšo koncentracijo vseh naših pozitivnih sil. Nikoli bi pred zgodovino ne mogli dajati odgovora, če bi pustili v nemar obstoječe prilike, če bi pred njimi zatisnili oči, kajti čas nas je postavil v dobo, ko se oblikuje nova Evropa. Od nas samih je odvisno, kak bo položaj našega naroda v na novo urejenem evropskem kontinentu. Zato je tembolj nerazumljivo, da ustvarjalci slovenskega javnega mnenja kakor slepi tavajo po svojih že utrjenih poteh in se niti najmanj ne potrudijo, da bi pozornost ljudstva okrenili na nevarnost, ki nam grozi. Celo nasprotno! Mesto da bi pozivali k strpnosti in složnemu delu, razvnamajo strasti s pavšalnimi napadi na učiteljstvo. Slovenski učitelj je sicer tega vsega že navajen, ne more pa razumeti brezglavosti takega početja.

Po prečitanih dopisov so zborovalci res toplo pozdravili idejo neobveznega bolniškega zavarovanja, vendar se niso mogli storiti nobenega pozitivnega sklepa. Vedeti bi namreč še morali ali pri zakonskih parih plačuje prispevke samo eden, ali oba in če velja zavarovanje za vso družino, kar iz zadevnega dopisa ni bilo razvidno. Potrebno bi tudi bilo, da se bolniško zavarovanje raztegne tudi na ugodnost brezplačnega zdravljenja v drugem razredu bolnic oz. v sanatoriju.

Pri tej točki dnevnega reda so zborovalci tudi izjavili, da se strinjajo s stališčem sekcije glede preureditve našega udruženja.

KUPUJTE PRI TVRDKAH, KI OGLAŠUJEJO V NAŠEM LISTU!

FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!

Iz situacijskega poročila, ki ga je podal tov. predsednik, so se navzoči informirali predvsem o poteku akcije za zvišanje prejemkov in ostalih aktualnih vprašanjih.

Kar se tiče društvenih zadev je bilo podano poročilo o zadnji seji upravnega in nadzornega odbora, kjer se je predvsem pretresalo vprašanje zaostalih članarin in nevlanih učiteljstva. Sklepi, ki so bili sprejeti na tej seji so po zahtevu tov. blagajničarke imeli lepe uspehe, a vendar je še nekaj takih članov, ki niso upoštevali odborovega opomina glede plačevanja zaostankov in redne članarine. Zborovalci so sklenili naj te člane odbor še enkrat pozove k redu in sicer zadnjič na tovariški način. V nasprotnem primeru pa naj se zaostanki izterjajo po advokatu. Prav tako je bilo sklenjeno, naj odbor nevlanjene — 14 po številu — s posebnimi pismi povabi k včlanjenju. Na naslov onih, ki stojijo izven naših vrst z izgovorom, da jim organizacija itak nič ne nudi, je bilo ob tej priliki iznešenih več ostrih kritik.

Sledilo je predavanje tov. Budnove, ki je v precizno izdelanem predavanju jasno prikazala družinsko življenje svojega službenega kraja. Predavanje je sestavilo na podlagi tozadevne ankete pole znane zagrebške pedagoginje Vere Stein-Erlchove. Pozornost, s katero so navzoči sledili predavanju, aplavz, ki ga je predavateljica bila deležna in živahna debata, ki je predavanju sledila, vse to je prepričevalno dokazalo, da je bilo predavanje z vzgojnega stališča, posebno s stališča spolne vzgoje nad vse aktualno. Opozorilo nas je na mnoge stvari, mimo katerih hodimo skoro vsak dan, a jim ne posvečamo dovolj pažnje, jih ne uvažujemo pri vzgoji in pouku v dovoljni meri, kar se nam večkrat mašuje. Prav zato smo predavateljici hvaležni, da nas je tako prepričevalno opomnila na nje.

Sklepi:

1. Ne odklanjamo nobene dobronamerne kritike, ker smo uverjeni, da je nujno potrebna za vsak napredek. Energično pa protestiramo proti vsem pavšalnim napadom, ki jih zadnje čase iznaša del našega javnega mnenja. Šmatramo tako postopanje posebno z ozirom na resnost časa, v katerem živimo, za skrajno škodljivo ne samo za ugled stanu, temveč tudi za interese vsega naroda. Zato prosimo, da merodajne oblasti s primernimi ukrepi čimprej zatro vsak poskus nadaljnjih takih pavšalnih napadov.

2. Naše zahteve po avtomatskem napredovanju naj se razširijo še na zahtevo po neoviranem napredovanju v V. skupino in na zahtevo po primernih specialnih dokladah za šolske upravitelje.

3. Ugotavljamo nujno potrebo brezplačne brošure o pravilni spolni vzgoji, namenjene predvsem kmečkim in delavskim staršem. Brošura naj bi bila napisana po sodobnih načelih in naj bi v poljudni obliki dala vsaj najosnovnejša navodila o pravilni spolni vzgoji.

Hudales Oskar, preds. Gerkman Stane, tajnik.

Šolski radio

—r Torek, 30. aprila: Trboveljski slavček; g. Ljudevit Mrzel. Gdč. Rezika Koritnikova bo zapela dve pesmi in sicer E. Adamič: Pri zibelki in B. Ipavice: Božji volek.

—r Petek, 3. maja: Kramljanje z mladino; g. Miroslav Zor.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 28. aprila, ob 17. uri predaval g. inž. Rado Lah: Obdelovanje osušenih zemljišč. — V četrtek, 2. maja, ob 17. uri predavanje: Gospodarska poročila in navodila.

—t »Kmetje včeraj in danes« je naslov najnovejši knjigi, ki jo je spisal Ig. Koprivec, pisatelj - domačin Slovenskih gor. Na 281 straneh se opisuje v lepem pripovednem slogu življenje našega kmetovalca in viničarja ter najlepših in najzanimivejših delov slovenske zemlje. — Knjiga stane s poštnino vred 66 din. Naročite jo pri Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali njeni podružnici v Mariboru.

AVTOPODJETJE PŠENICA V SODRAŽICI

se priporoča za avtobusne izlete šolske mladine za vsak torek, četrtek, petek in nedeljo na Jadran, po znižani ceni, iz kočevskega okraja. — Avtobusno podjetje Pšenica — Sodražica.

KREDITNA ZADRUGA DRŽAVNIH USLUŽBENCEV V LJUBLJANI, GAJEVA ULICA ŠT. 9 — V LASTNI HIŠI

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000 — vsem javnim nameščencem po 7% proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

A. ŽIBERT

trgovina s čevlji
Ljubljana, Prešernova ulica

priporoča cenjenemu učiteljstvu svojo veliko zalogo prvovrstnih in najmodernejših čevljev najboljših tvrdk za dame in gospode, ter za deco v vseh velikostih, kakor tudi moške in damske poletne sandale v vseh modnih barvah

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!

so soglasno odobrili tozadevna prizadevanja vodstva sekcije.

Po soglasni odobritvi zadnjega zapisa in prečitanih doslihih dopisov se je vršilo predavanje o »Sposnavanju mrtve prirode v ljudski šoli«. Predavatelj tov. Ljudevit Ivanjšič je v uvodu naglasil, da je treba ta del prirode pisnega pouka obravnavati tako, da bo v veselje učencem, v zanimanje sedanjih generacij in v korist bodočih generacij. Na nižji stopnji je zbirati pojme, na srednji stopnji je obravnavati potrebe vsakdanjega življenja, na višji stopnji se pa naj pokaže naša kraljevina s prirodnimi bogastvi, in vsak učenec naj spozna, da je pravilna oporoka Vit. kralja Aleksandra I. »Čuvajmo Jugoslavijo«.

Nato so podali posamezni društveni funkcionarji svoja poročila. Zelo aktualno poročilo je podal iz »Narodne prosvete« sreski šolski nadzornik g. Franc Karbaš. Po njegovem poročilu se je razvila živahna debata o raznih nedostatkih na ljudski šoli, ki pa za vedno bolj domači srez. Tov. Potočnikova, predsednica odseka za učiteljice, se je zvezela za politično enakopravnost in borbenost učiteljic. Sprejet je bil tudi njen predlog, da se priredi v Gornji Radgoni nastop šolskih zborov, za kar je bil tudi izvoljen pripravljani odbor. Tov. Kolarjeva je razdelila upravljalni anketne pole za ugotovitev socialnega položaja šolskih otrok v srezu.

Zborovalci so odobrili predlog, da se vrši prihodnje zborovanje dne 4. maja 1940, pri Sv. Jurju ob Ščavnici ter da se pri enem prihodnjih zborovanj naprosi sreski kmet, referent, ki bi predaval o temi: »Potreba sodelovanja učiteljstva pri pospeševanju kmetijstva«.

Po zborovanju, ki je trajalo tri ure, se je razvila tovariška zabava.

Ljudevit Ivanjšič, Janko Jordan, predsednik, zapisnikar

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJ GRADU je zborovalo dne 13. aprila v Slovenjem Gradcu. Uvodoma je predsednik poudarjal, da se velika večina tovarišev zaveda v polnem obsegu svojih stanovskih dolžnosti in prihaja redno na zborovanja, saj jih je od organiziranih 39 tokrat navzočih 35, nevlanih pa je v okraju le 10.

Sledilo je situacijsko poročilo in obravnavanje dopisov. Razvila se je pri tej priliki stvarna in temeljita diskusija o problemih sedanjega izvenšolskega udejstvovanja učiteljstva v raznih kulturnih, socialnih in narodno-obrambnih društvih, ko se mu skuša sistematično izpodkopavati ves ugled v javnem življenju, ga ob smešno nizkih prejemkih gnotno uničiti, pa se hkrati od njega zahteva, da naj v svojem idealizmu ustvarja prave socialne, kulturne in nacionalne čudeže. V tem leži ves antagonizem sedanjosti, ki sili učiteljstvo k naslednji resoluciji:

»Učiteljstvo se zaveda težkih nacionalnih, socialnih in kulturnih nalog, ki stopajo z vedno večjo jasnostjo v ospredje; tem nalogam bo doraščalo le ob močnejši moralni zaslonbi vseh odločilnih čimteljev ter ob takih prejemkih, ki mu zagotavljajo adekvaten življenjski standard. Zato nujno zahtevamo, da prenehajo vsi zlonamerni izpadi v javnem tisku napram učiteljstvu, da se ga moralno in materialno zaščiti, če se hoče računati na pozitivno in konstruktivno delo, ki se ga pričakuje od učiteljstva.

Glede reorganizacije učiteljske organizacije soglašamo z mnenjem upravnega odbora JUU.

Za odsek učiteljic je podala poročilo tov. Križajeva. Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva: a) da se vrnejo ženi državni uradni druginjske doklade; b) da se prevedejo po preteku predpisane roka vsi pripravniki v IX. skupino; c) zavračamo vsako nezakonito protekcijo, ki kvarno vpliva na naš obupen položaj.

Predavanje o »Vplivu socialnih in gospodarskih razmer na duševni in telesni razvoj otroka šole v Šmartnem« je dokončal šolski upravitelj Kavčič. Prikazal je profil otroka, ki dorašča v tipičnih podeželskih razmerah.

Za rešitev Aškerčeve domačije se prispeva 100 din iz društvene blagajne. — Ker v dopisu glede pristopa k bolniški blagajni niso navedena podrobna določila o dolžnostih in pravicah zavarovancev, se bo obravnavalo vprašanje pristopa, ko bomo razpolagali s podrobnejšimi pojasnili.

Šolski nadzornik tov. Arigler je pojasnil nekaj aktualnih vprašanj iz šolske administracije, tov. Smolnikarjeva pa je vabila tovarišice, da pristopijo z deleži k zadruzi »Dom učiteljic«. Prijavile so se tri.

Prihodnje zborovanje bo meseca junija v Slovenjem Gradcu, združeno z izletom. Izražena je bila želja po večkratnih sestankih v osamljenih krajih pri tovariših samotarjih.

Kavčič, preds. Zolnir, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA, VZHODNI DEL, je zborovalo dne 13. aprila 1940 v Ljubljani v Trgovskem domu.

Zborovanje je otvorila tov. predsednica F. Završanova. Pozdravila je navzoče zborovalce, še posebej pa novo članico Istenič Karlo s Škaruče. Po uvodnih besedah je podala kratko poročilo o ukrepih sekcije in društva

za povišanje plač drž. nameščencem in upokojencem. — Pojasnila je izpremembo, ki je nastala v temi predavanja, ker je že napovedani prevzela V. Kunst zadržan na domačem zborovanju na Rakeku. Posrečilo se ji je dobiti novega predavatelja tov. V. Mlekuža. — Za prihodnje zborovanje je treba določiti datum že vnaprej, da bo mogoče predavatelja Kunsta pravočasno obvestiti. — Nadalje povabi predsednica vse člane združnike, da se udeležijo občenega zbora UT v nedeljo, dne 21. aprila 1940. Kot zastopnika našega društva naprosi tov. M. Kosina, ki je povabilo sprejel.

Po končanem poročilu predsednice, ki je bilo v celoti sprejeto, prečita tov. tajnica novejša važna dopise. — Problem obmejnega in manjšinskega šolstva je v svojem celotnem obsegu narodno-obrambni problem, ki mu je treba posvečati vso pozornost in mu nuditi poleg materialne pomoči tudi moralno oporo. — Protituberkulozna zveza v Ljubljani je povabila članstvo sekcije JUU za dravsko banovino, naj bi se poslužilo ugodnosti prostovoljnega zavarovanja, ki mu jih nudi osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Ker so ugodnosti tega zavarovanja samo delne, člani našega društva zavarovanje soglasno odklonijo. — Kot zadnji je bil prečitani dopis o izplačilu stanarin učiteljicam, poročenim z neučitelji, ki obravnavajo, kako se bo izplačevala tekoča in zaostala stanarina.

Sledilo je pedagoško predavanje tov. V. Mlekuža, v katerem je opisal zanimivo inteligenčno preizkušnjo svojih učencev II. r. lj. š. Učiteljstvo je pazljivo sledilo predavateljevim izvajanjem, iz katerih je posnelo marsikak koristen in posnemanja vreden napotek za lastno pedagoško udejstvovanje. Predsednica se je predavatelju toplo zahvalila.

Po končanem predavanju je navzoče članstvo določilo datum prihodnjega zborovanja, ki bo meseca maja v Ljubljani. Nato je predsednica povabila zborovalce na skupni ogled Narodne galerije. Članstvo se je rade volje odzvalo in si pod strokovnim vodstvom g. Zorman, upravnika Galerije, ogledalo nad vse zanimiv razvoj slovenske upodabljajoče umetnosti od prvih početkov do sodobnih stvaritev. Predsednica se je po končanem ogledu zahvalila g. upravniku za vodstvo, nakar se je članstvo razšlo, zadovoljno nad lepo uspehim zborovanjem.

Završanova, preds. Podbevškova, tajnica.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA — MESTO je zborovalo v torek, dne 23. aprila t. l., dopoldne v telovadnici II. deške ljudske šole na Cobjovci cesti. Zborovanja se je udeležilo 128 članov.

Ob otvoritvi zborovanja je predsednik pozdravil tov. nadzornika Fr. Lestniškarja, predavatelja tov. R. Kobličico in čestital tov. Rudolfu Hrovatu k njegovemu trojnemu jubileju: 70 letnici rojstva, 50 letnici članstva in 40 letnici abstinencnega delovanja.

Sledilo je predavanje pedagoško didaktičnega vodje tov. Rudolfa Kobličice: »V čem naj bi bilo bistvo šolske reforme?« S tem predavanjem, ki je bilo sprejeto s prav iskrenim in hvaležnim odobravanjem, je zaključil predavatelj ciklus štirih predavanj na naših letošnjih zborovanjih. Med debato je bil sprejet predlog, naj naprosi odbor predavatelja za predavanja tudi v prihodnjem šolskem letu.

Situacijsko poročilo je obsegalo štiri posebna poročila: delovanje akcijskega odbora za izboljšanje gnotnega položaja državnim uslužbencem in ustanovitev »Zveze organizacij državnih in samoupravnih uslužbencev, delavcev in upokojencev« (Kristina Lukič), reorganizacija JUU (Al. Hreščak), obramba proti napadom učiteljstva (Josip Mihelič) in splošni del (Vek. Mlekuž). Med razpravo so bili sprejeti naslednji predlogi:

1. Odobravamo resolucijo za zvišanje službenih prejemkov, ki jo je izročil akcijski odbor predsedniku vlade, s katero zahteva 27 organizacij nekatere spremembe uradniškega zakona iz l. 1931. in dodatnih odredb o izboljšanju gnotnega stanja drž. uslužbenstva.

2. Vlada naj izda in uzakoni novi zakon o društvih, shodih in posvetih, s katerim naj se ukinejo: čl. 76. zakona o uradnikih, čl. 78. zakona o državno prometnem osebu in čl. 84. pravilnika o delavcih drž. prometnih ustanov, da bo možno ustanoviti nujno potrebno »Zvezo organizacij drž. in samoupravnih uslužbencev, delavcev in upokojencev«.

3. Glede reorganizacije našega udruženja se v celoti strinjamo s stališčem vodstva sekcije JUU za dravsko banovino.

4. Resolucijo, s katero protestiramo proti namernim in stalnim napadom na učiteljstvo, naj predloži vodstvo sekcije s posebnim poročilom merodajnim čimteljem v uvaževanje in ugodno rešitev.

5. Soglasno odklanjamo predlog o prostovoljnem zavarovanju učiteljstva.

6. Prihodnje zborovanje naj se vrši izven Ljubljane. Čas in kraj zborovanja določi upravni odbor.

Pred zaključkom zborovanja razdeli in pojasni tov. Čučkova nove anketne pole o proučevanju prehrane naših šolarjev. Ker je bil s tem dnevi red izčrpan, zaključil predsednik zborovanje, ki je trajalo do pol 12. ure.

Vekoslav Mlekuž, Josip Mihelič, predsednik, tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO LOGATEC je zborovalo dne 13. aprila 1940 na Rakeku. Navzočih je bilo 52 članov, t. j. 57 %.

Tov. preds. Štravs Karel otvori zborovanje. Pri tem se spomni vseh tovarišev, ki so zapustili naš srez, imenoma tov. Suštaršiča, ki ga je usoda po »službeni potrebi« zanesla najprej v Tinje, nato pa na Teharje pri Celju. Iskrene pozdrave in dobrodošlico je naslovil na vse na novo pristopivše člane v željo, da bi se v organizacijskem gibanju čim bolj udeleževali. Topel pozdrav je veljal tudi navzočemu g. nadzorniku M. Mikužu in vsemu ostalemu učiteljstvu. Nato pozdravi in obenem predstavi predavatelja tov. Vilka Kunsta, ravn. mešč. šole na Rakeku. Žal, da ne moremo podati obširno toda silno zanimivo predavanje in njegove poizkuse v tem poročilu v celoti. Tov. predavatelj nam je po uvodu razkazal učila, ki jih je po njegovem osnutku založila U. T. v Ljubljani. Dasi so učila silno enostavna, vendar so kakor po sestavi in razumevanju za učenca dovolj nazorna, da z lahkoto napravi in kar je glavno, razume najrazličnejše poizkuse iz okvira elektrike. Z navadno žepno baterijo, z deli žice in železa smo videli brezhibno delovanje hišnega zvonca, brzojava, telefona, osnutke radioaparata itd. Tudi poizkusi, ki nam jih je predavatelj z najenostavnejšimi sredstvi izvedel, zahtevajo od učitelja ne samo temeljitega poznanja predmetne snovi, temveč tudi zmožnosti, nagnenja in sploh duševnosti učencev. Žal, da je za predavanje odmerjeni čas prehitro minil.

Za izredno zanimivo predavanje je bilo navzoče učiteljstvo predavatelju hvaležno.

Sledilo je situacijsko poročilo tov. sekciješkiga preds. M. Kumlja, ki je med predavanjem ystopil v nadzorniško organizacijo in do na novo ustanovljenega Saveza hrvatskega učiteljstva, dnevičarjev in kontraktualcev, premeščanj itd. Poročilo so sledila vprašanja navzočih v stanovskih in šolskih zadevah, katerim je dajal pojasnila tov. M. Kumelj odnosno tov. Štravs in odborovi funkcionarji.

Po poročilu tajnika in blagajnika so bili sprejeti sklepi, ki smo jih poslali sekciji v vednost in ravnanje.

Roš, preds. Hrastnik, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V GORNJEM GRADU je dne 13. aprila zborovalo ob lepi udeležbi v Šmartnem ob Paki.

Uvodoma je tov. predsednik poudaril, da živimo v časih, ko je človeku treba dobrih živcev, da zmore sproti kontrolirati vse usodne dogodke, ki se v teh dneh s filmsko naglico razvijajo pred nami. Prav zaradi tega nam je potrebno, da strnemo svoje vrste in da delamo med narodom za čim tesnejšo koncentracijo vseh naših pozitivnih sil. Nikoli bi pred zgodovino ne mogli dajati odgovora, če bi pustili v nemar obstoječe prilike, če bi pred njimi zatisnili oči, kajti čas nas je postavil v dobo, ko se oblikuje nova Evropa. Od nas samih je odvisno, kak bo položaj našega naroda v na novo urejenem evropskem kontinentu. Zato je tembolj nerazumljivo, da ustvarjalci slovenskega javnega mnenja kakor slepi tavajo po svojih že utrjenih poteh in se niti najmanj ne potrudijo, da bi pozornost ljudstva okrenili na nevarnost, ki nam grozi. Celo nasprotno! Mesto da bi pozivali k strpnosti in složnemu delu, razvnamajo strasti s pavšalnimi napadi na učiteljstvo. Slovenski učitelj je sicer tega vsega že navajen, ne more pa razumeti brezglavosti takega početja.

Po prečitanih dopisov so zborovalci res toplo pozdravili idejo neobveznega bolniškega zavarovanja, vendar se niso mogli storiti nobenega pozitivnega sklepa. Vedeti bi namreč še morali ali pri zakonskih parih plačuje prispevke samo eden, ali oba in če velja zavarovanje za vso družino, kar iz zadevnega dopisa ni bilo razvidno. Potrebno bi tudi bilo, da se bolniško zavarovanje raztegne tudi na ugodnost brezplačnega zdravljenja v drugem razredu bolnice oz. v sanatoriju.

Pri tej točki dnevnega reda so zborovalci tudi izjavili, da se strinjajo s stališčem sekcije glede preureditve našega udruženja.

KUPUJTE
PRI TVRDKAH,
KI OGLAŠUJEJO
V NAŠEM LISTU!

FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!

Iz situacijskega poročila, ki ga je podal tov. predsednik, so se navzoči informirali predvsem o poteku akcije za zvišanje prejemkov in ostalih aktualnih vprašanjih.

Kar se tiče društvenih zadev je bilo podano poročilo o zadnji seji upravnega in nadzornega odbora, kjer se je predvsem pretresalo vprašanje zaostalih članarin in nevlanjenega učiteljstva. Sklepi, ki so bili sprejeti na tej seji so po zahtevu tov. blagajničarke imeli lepe uspehe, a vendar je še nekaj takih članov, ki niso upoštevali odborovega opomina glede plačevanja zaostankov in redne članarine. Zborovalci so sklenili naj te člane odbor še enkrat pozove k redu in sicer zadnjič na tovariški način. V nasprotnem primeru pa naj se zaostanki izterjajo po advokatu. Prav tako je bilo sklenjeno, naj odbor nevlanjenene — 14 po številu — s posebnimi pismi povabi k včlanjenju. Na naslov onih, ki stoje izven naših vrst z izgovorom, da jim organizacija itak nič ne nudi, je bilo ob tej priliki iznesenih več ostrih kritik.

Sledilo je predavanje tov. Budnove, ki je v precizno izdelanem predavanju jasno prikazala družinsko življenje svojega službenega kraja. Predavanje je sestavilo na podlagi tozadevne ankete pole znane zagrebške pedagoginje Vere Stein-Erlchove. Pozornost, s katero so navzoči sledili predavanju, aplavz, ki ga je predavateljica bila deležna in živahna debata, ki je predavanju sledila, vse to je prepričevalno dokazalo, da je bilo predavanje z vzgojnega stališča, posebno s stališča spolne vzgoje nad vse aktualno. Opozorilo nas je na mnoge stvari, mimo katerih hodimo skoro vsak dan, a jim ne posvečamo dovolj pažnje, jih ne uvažujemo pri vzgoji in pouku v dovoljni meri, kar se nam večkrat mašuje. Prav zato smo predavateljici hvaležni, da nas je tako prepričevalno opomnila na nje.

Sklepi:

1. Ne odklanjamo nobene dobronamerne kritike, ker smo uverjeni, da je nujno potrebno za vsak napredek. Energično pa protestiramo proti vsem pavšalnim napadom, ki jih zadnje čase iznaša del našega javnega mnenja. Šmatramo tako postopanje posebno z ozirom na resnost časa, v katerem živimo, za skrajno škodljivo ne samo za ugled stanu, temveč tudi za interese vsega naroda. Zato prosimo, da merodajne oblasti s primernimi ukrepi čimprej zatro vsak poskus nadaljnjih takih pavšalnih napadov.

2. Naše zahteve po avtomatskem napredovanju naj se razširijo še na zahtevo po neoviranem napredovanju v V. skupino in na zahtevo po primernih specialnih dokladah za šolske upravitelje.

3. Ugotavljamo nujno potrebo brezplačne brošure o pravilni spolni vzgoji, namenjene predvsem kmečkim in delavskim staršem. Brošura naj bi bila napisana po sodobnih načelih in naj bi v poljudni obliki dala vsaj najosnovnejša navodila o pravilni spolni vzgoji.

Hudales Oskar, preds. Gerkman Stane, tajnik.

Šolski radio

—r Torek, 30. aprila: Trboveljski slavček; g. Ljudevit Mrzel. Gdč. Rezika Koritnikova bo zapela dve pesmi in sicer E. Adamič: Pri zibelki in B. Ipavice: Božji volek.

—r Petek, 3. maja: Kramljanje z mladino; g. Miroslav Zor.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 28. aprila, ob 17. uri predaval g. inž. Rado Lah: Obdelovanje osušenih zemljišč. — V četrtek, 2. maja, ob 17. uri predavanje: Gospodarska poročila in navodila.

—t »Kmetje včeraj in danes« je naslov najnovejši knjigi, ki jo je spisal Ig. Koprivec, pisatelj - domačin Slovenskih gor. Na 281 straneh se opisuje v lepem pripovednem slogu življenje našega kmetovalca in viničarja ter najlepših in najzanimivejših delov slovenske zemlje. — Knjiga stane s poštnino vred 66 din. Naročite jo pri Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali njeni podružnici v Mariboru.

AVTOPODJETJE PŠENICA V SODRAŽICI

se priporoča za avtobusne izlete šolske mladine za vsak torek, četrtek, petek in nedeljo na Jadran, po znižani ceni, iz kočevskega okraja. — Avtobusno podjetje Pšenica — Sodražica.

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000 — vsem javnim nameščencem po 7% proti zasnambi na plačo na prvem mestu in poročstvu.

A. ŽIBERT
trgovina s čevlji
Ljubljana, Prešernova ulica

priporoča cenjenemu učiteljstvu svojo veliko zalogo prvovrstnih in najmodernejših čevljev najboljših tvrdk za dame in gospode, ter za deco v vseh velikostih, kakor tudi moške in damske poletne sandale v vseh modnih barvah